

Opsamling på panelmøder om deltagelse

D. 9. februar i landspanelet og d. 10. februar i bruger- og praktikerpanelet

Resume af møderne

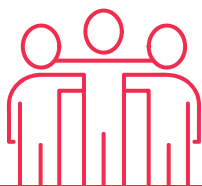
D. 9. og 10. februar afholdte Rådet for Socialt Udsatte onlinemøder for hhv. landspanelet og bruger- og praktikerpanelet for sammen at pege på, hvad der skal til for at skabe bedre vilkår for involvering og demokratisk deltagelse af borgere i udsatte positioner. Udgangspunktet for møderne var et udkast til et inspirationskatalog med 11 cases udarbejdet i samarbejde mellem Rådet og SUS, hvoraf flere af casene er indhentet fra de to paneler.

På møderne fik deltagerne i de to paneler til opgave at komme med anbefalinger til ni temaer, som Rådet havde udledt på baggrund af de cases, som optræder i kataloget. Anbefalingerne blev indsamlet gennem mentimeter-øvelser (en online platform, hvor deltagerne anonymt kunne byde ind med input) og gruppearbejder under møderne og er blevet til den tjekliste, der er opstillet til sidste i denne opsamling og som vil indgå i et revideret format i det færdige inspirationskatalog.

Formål med inspirationskataloget

Kataloget har til formål at inspirere flere til dels at få borgere til at deltage i demokratiske processer fx i udvikling af tilbud og indsatser fx på kommunalt og/eller organisatorisk plan, men også vise, hvordan viden og løsninger, der tager direkte udgangspunkt i borgere i udsatte positioners egne erfaringer, kan komme tættere på de politiske beslutninger og skabe nye veje for demokratisk deltagelse og organisering, hvor det er borgerne selv, der står i fronten.

Herunder følger først en opsamling på den indledende diskussion på møderne om, hvad der skal til for, at flere deltager i demokratiet.



Hvad skal der til for, at du deltager i demokratiet?

- 1 Skab den rigtige ramme og bedre vilkår for, at alle kan deltage
- 2 Deltagelse må ikke kun være for syns skyld
- 3 Skab plads til forskellighed og respekt for hinanden
- 4 Man skal kunne se, at det gør en forskel, og at man har reel indflydelse
- 5 Skab interesse for emnerne

“

"Det skal være nemt at deltage for alle. Skab vilkår, der sikrer, at alle kan deltage og øve sig i at deltage. Det, der debatteres, skal gøres på en måde, der er forståelig for alle. Der må ikke være en 0-fejls-kultur."

"Jeg skal kunne se min indflydelse og blive bekræftet i, at det betaler sig at deltage."

"Jeg skal vide, at min deltagelse bliver taget alvorligt, bliver respekteret, og at mine input rent faktisk bliver brugt. Deltagelse må aldrig kun være for syns skyld"

"Det skal være et tydeligt ønske fra politikerne. At man ved, at de kan overbevises, og at tingene ikke er besluttet på forhånd. At der er reelt demokrati."

"Det skal nytte noget. Jeg skal vide, at min deltagelse gør en forskel."

"At man sikrer en ordentlig og respektfuld tone, hvor man ikke stigmatiseres pga. ens holdning/erfaring, men hvor der er plads til dialog"

"Emnerne skal være aktuelle og vedkommende for mig og min hverdag"

”



En tjekliste til overvejelser, når man vil have borgere til at deltage i demokratiske processer

Listen er blevet til på baggrund af diskussioner i landspanelet af udsatteråd og i bruger- og praktikerpanelet, som har givet deres anbefalinger på baggrund af deres egne erfaringer med selv at deltage eller få andre til at deltage i involverende og demokratiske processer.

1

Overvej hvornår i processen involveringen af borgerne skal ligge

- Overvej formålet med involveringen, og hvad borgernes involvering skal bruges til. Timingens skal give mulighed for at leve op til formålet.
- For at borgerne kan få indflydelse på udformningen af et tilbud, politik m.m. er det mest optimale, at deres input tages med, før beslutningsgrundlaget bliver lavet.

2

Hav en klar ramme og tydelig styring mod et fælles mål

- Skab gennemsigtighed ift. hvad borgernes input og erfaringer søges til. Alle skal vide, hvad der ligger fast, og hvad de kan få indflydelse på.
- Hav forventningsafstemninger og fastlæg et fælles mål, som der er enighed om, at der arbejdes ud fra.
- Klar styring kan være afgørende for at sikre, at alle kommer til orde.

3

Vær åben for at ændre rammerne, hvis de rammer skævt

- Afsæt tid til åben dialog, hvor der også kan være plads til de fortællinger og input, der falder uden for eller udfordrer dagsordenen
- Lyt nysgerrigt og aktivt og betragt alle input som værende relevante og med respekt for den enkelte. Lad borgerne være eksperterne og tag det alvorligt, hvis de siger, at de rammer, der er sat, rammer skævt ift. formålet eller borgernes behov. Lyt til deres bud på alternative modeller.





4

Brug formelle og uformelle rammer forskelligt

- Formelle møder med fx dagsordener kan være mere effektive, tidsbesparende og skaber hurtige resultater, der passer i et format, som politikere og andre er vant til, men som kan virke afskrækkende for nogle borgere
- Uformelle møder kan være mindre effektive og tager længere tid, men giver mulighed for at skabe relationer og tillid, der sikrer, at borgerne tør være mere åbne.
- Overvej muligheden for at have et formelt møde i en uformel ramme fx på et værested, eller start med en uformel ramme fx åben dialog og led deltagerne over i en mere formel tilgang, men med tydelighed om, hvornår der skiftes.
- Tilrettelæg rammerne efter deltagernes behov og spørg, hvis der opstår tvivl

5

Skab synlighed om, hvordan borgernes input bliver brugt

- Giv deltagerne mulighed for at følge, hvad de har fået indflydelse på, og hvad de ikke har. Hvor det er muligt, vis dem, at deres bidrag er blevet brugt til noget konkret og meld tilbage til dem med status.
- Hvis man kan se sin indflydelse giver det blod på tanden til at engagere sig mere og en tro på, at den involverende proces ikke kun har været for syns skyld.

6

Kvalificer dem, der skal involvere andre til opgaven

- Dem, der står for involvering, skal vide, hvad formålet med involveringen er og forstå, hvorfor det er vigtigt. Hvis de ikke tror på det, gør borgerne det heller ikke.
- Sørg for, at medarbejderne og/eller dem, der skal styre processen, føler sig klædt på til det. Kvalificer dem til opgaven.



7

Lær borgerne at kende og brug evt. peers som bindeled

- Prioriter tid til at tage ud og besøge organisationer eller steder med kontakt til målgruppen. Lær målgruppen at kende og deres eventuelle særlige behov i forhold til at deltage i en involveringsproces.
- Lær af sociale organisationer og brugerorganisationers erfaringer med at involvere deres målgruppe og overvej, om man kan lade dem være med til at planlægge og facilitere den involverende aktivitet. Gade-medarbejdere, frivillige og/eller andre nøglepersoner fx medarbejdere på væresteder m.m. kan være gode bindeled til at skabe kontakt og til at skabe blik for målgruppens behov.

8

Mød borgerne, hvor de er

- Overvej om dele af møderne eller aktiviteter kan afholdes der, hvor borgerne er og føler sig tilpas. Det kan være væresteder, varmestuer, forsorgshjem m.fl. eller et særligt lokalt sted, hvor de opholder sig i hverdagen.
- Andre mødesteder kan være neutrale steder som kulturhuse, biblioteker, eller på cafeer eller til en gåtur, hvis det er i mindre grupper. Man kan også lave uformelle events for at komme i kontakt med målgruppen fx i forsamlingshuse. For nogle grupper kan fx lokaler på Rådhuset virke afskrækkende.
- Der findes mange fællesskaber, netværk og hjælpegrupper med stor kontaktflade på de sociale medier. Overvej om de kan bruges til at skabe kontakt.

9

Prioriter tid og ressourcer til forberedelse af deltagerne

- Afsæt tid og ressourcer til forberedelse og kvalificering af de borgere, der skal deltage, før selve mødet eller den involverende aktivitet.
- En måde kan være at afholde formøder, hvor deltagerne kan forberede sig sammen med ligesindede og lære hinanden og hinandens historier at kende.
- Vær opmærksom på, at deltagerne forberedte på ikke at overskride egne grænser, hvis involveringen indebærer, at de skal dele ud af potentielt traumatiske oplevelser.




10

Hav for øje, at der kan være stor forskel på, hvor vante borgere er til at deltage

- Overvej hvordan sprogbruget og særligt skriftlige materialer kan tilpasses, så alle har de bedst muligheder for at deltage.
- Overvej at variere formen og skab mulighed for, at deltagerne kan tale sammen i mindre grupper.
- Overvej om nogle borgere med fordel kan have en ledsager med, der kan støtte dem.
- Vær opmærksom på, at det at deltage med egne erfaringer for nogen kan kræve mange kræfter, både fysisk og mentalt. For dem, hvor det kan kræve meget, er det vigtigt, at de kan få støtte både under og efter forløbet, og at deres input bliver mødt med respekt.

11

Skab nye rum til at fremme demokratisk deltagelse

- Overvej hvordan der kan skabes nye rum og platforme til, at borgere i udsatte positioner kan deltage som medborgere i demokratiet, og at de tænkes bredt ind i løsningerne og i de fora, hvor indflydelse sikres.
- Faste tilbagevendende begivenheder så som faste møder på bruger-tilbud eller arrangementer som udsattemessen kan være med til at engagere borgere i udsatte positioner og vise den øvrige befolkning, at socialt udsatte borgere har en interesse i samfundet og har gode input til løsninger.

